

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Братковицького ЗЗСО І-ІІ ст.
Протокол № 1 від 30.08.2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Братковицького ЗЗСО І-ІІ ст.
Наказ № 67 від 31.08.2021
_____ О.В.Косик

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Братковицького закладу загальної середньої освіти І-ІІ ступенів
Городоцької міської ради Львівської області
на 2021– 2022 навчальний рік**

2021 р.

Вступ. Загальні положення

1. Мета освітньої програми:

- реалізація предметного і міжпредметного змісту навчання, що забезпечує розвиток здібностей дитини, становлення її як повноцінної, соціально активної, конкурентоздатної особистості, яка володіє ключовими компетентностями (вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність);
- забезпечення діяльній спрямованості навчання, яке передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практичну його спрямованість;
- реалізацію в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків;
- втілення наскрізних ліній, що є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів;
- зосередження педагогічного колективу на цілеспрямованості, системності і єдності діяльності в змісті освіти.

2. Нормативно-правове забезпечення:

Організація освітньої діяльності Братковицького ЗЗСО I-II ступенів у 2021-2022 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту”, Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 року № 988-р) та вимоги державних стандартів:

- Державний стандарт початкової освіти, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688
- Державний стандарт початкової загальної освіти, затверджений Постановою кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 р. № 462;
 - Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений Постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року №1392;

Освітня програма Братковицького ЗЗСО I-II ступенів на 2021-2022н.р. Розроблена з урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом на основі:

- Для 1-2 класів – Державний стандарт початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1272);
- Для 3-4 класів – Державного стандарту початкової освіти (2018), типових освітніх програм (наказ МОН від 08.10.2019 № 1273).

У 5-9 класах освітній процес здійснюватиметься відповідно до таких типових освітніх програм:

- Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405;
- Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти I ступеня для дітей з особливими освітніми потребами, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 року № 693;
- Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для учнів 2 класу з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 02.07.2019 року № 917

- Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів ЗЗСО для учнів 4 класу для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 29.01.2021 року № 121
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 року № 813 “Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти”.

3. Термін реалізації: 2021–2022 навчальний рік

4. Структура програми:

1 розділ – початкова освіта,

2 розділ – базова середня освіта,

3 розділ – індивідуальне та інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами

Кожен розділ визначає:

1. Загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв’язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення.
2. Очікувані результати навчання учнів.
3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.
4. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.
5. **Напрямки реалізації.**

5.1. Згідно з чинним законодавством освітній процес організовується відповідно до рівнів типових освітніх програм трьох ступенів навчання:

I ступінь – початкова освіта тривалістю чотири роки;

II ступінь – базова середня освіта тривалістю п’ять років;

5.2. При реалізації освітньої програми забезпечується:

- логічна послідовність вивчення предметів, що розкривається у відповідних навчальних програмах;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу – різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок. Також рекомендованими формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо;
- використання в освітньому процесі сучасних інноваційних технологій, систем (методик) навчання;
- науково-дослідницька діяльність, участь у проєктах;
- профільне спрямування навчання в старшій школі, що сформовано закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечення якісної його реалізації;
- робота з обдарованими дітьми;
- навчання дітей з особливими освітніми потребами.

5.3. Здійснення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, зокрема підручниками та навчальними посібниками, схваленими Міністерством освіти і науки України.

5.4. Спрямування освітнього процесу на задоволення потреб учнів у виборі програм навчання.

5.5. Запровадження в освітній процес школи сучасних технологій навчання, зокрема: проєктних, інформаційно-комунікаційних, критичного мислення, інтерактивних технологій, рейтингового оцінювання, окремі освітні тренди.

5.6. Формування варіативної складової навчального плану, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення, спрямувати її на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, що розвивають індивідуальну орієнтованість особистості та формують її всебічний розвиток.

5.7.Реалізація навчання за наскрізними лініями через: організацію розвивального освітнього середовища, роботу в проєктах, позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

5.8.Створення умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами.

6. Принципи реалізації освітньої програми:

- забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності;
- розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування;
- науковий характер освіти;
- цілісність і наступність системи освіти;
- прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень;
- відповідальність і підзвітність закладів освіти перед громадами;
- інтеграція з ринком праці;
- свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- гуманізм;
- демократизм;
- єдність навчання, виховання та розвитку;
- виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій;
- формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення;
- формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками;
- формування громадянської культури та культури демократії;
- формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля;

- невтручання політичних партій в освітній процес;
- невтручання релігійних організацій в освітній процес (крім випадків, визначених Законом України «Про освіту»).

7. **Структура навчального року**, тижня, дня, занять, відпочинку, форми організації освітнього процесу визначаються педрадою в межах освітньої програми.

Структура 2021-2022 навчального року

Початок 01.09.2021 року

Закінчення 31.05.2022 року

I семестр : 01.09.2021 р. – 30.12.2021 р.

II семестр : 20.01.2022 р. - 31.05.2022 р.

Канікули :

Осінні : 01.11.2021 р. - 07.11.2021 р.

Зимові : 31.12.2021 р. - 19.01.2022 р.

Весняні : 28.03.2022 р. - 03.04.2022 р.

Про державні свята і перенесення робочих днів :

14 жовтня 2021 р. - День захисника України

25 грудня 2021 р. - Різдво Христове

26 грудня 2021 р. - перенесено з 25 грудня 2021 р.

1 січня 2022 р. – Новий рік

3 січня 2022 р. – перенесено з 1 січня 2022 р.

7 січня 2022 р. - Різдво Христове

8 березня 2022 р. - Міжнародний жіночий день

24 квітня 2022 р. - Великдень

25 квітня 2022 р. - перенесено з 24 квітня 2022 р.

1 травня 2022 р. - День праці

2 травня 2022 р. - перенесено з 1 травня 2022 р.

9 травня 2022 р. - День Перемоги

12 червня 2022 р. - Трійця

13 червня 2022 р. – перенесено з 12 червня 2022 р.

28 червня 2022 р. - День Конституції України

Тривалість навчального року:

1-4 класи – не менше 720 годин; 5-9 класи – не менше 830 годин;

Тривалість уроків: 1 клас – 35 хвилин; 2-4 класи – 40 хвилин;

5-9 класи – 45 хвилин

8. **Результати навчання** – знання, вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особливі якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити, виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів:

–ключові компетентності учнів початкової, основної школи;

–наскрізні вміння і навички учнів початкової, основної школи.

РОЗДІЛ 1**ПОЧАТКОВА ОСВІТА**

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету(без урахування поділу на групи): 1 клас – 805 год, 2 клас – 875 год, 3 клас – 910 год, 4 клас – 910 год. Разом 3500 годин в рік.

Відповідно до робочого навчального плану для початкової школи з навчанням українською мовою для 1-4 класу, розробленого на підставі типової освітньої програми початкової освіти під керівництвом Шияна Р.В.:

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Братковицького ЗЗСО І-ІІ ступенів на 2021-2022 навчальний рік. (1-4 класи)

N з\п	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		1	2	3	4
Кількість учнів по класах		18	18	24	18

ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА ЧАСТИНА

1	Українська мова	5	5	5+1	5+1
2	Англійська мова	2	3	3	3
3	Математика	3+1	3+1	3+1	3+1
4	Я досліджую світ:				
	мовно-літературна	2	2	2	2
	математична	1	1	1	1
	природнича	2	2	2	2
	технологічна	1	1	1	1
	соц. і здоров'язбережна	0,5	0,5	0,5	0,5
4	громадянська та історична	0,5	0,5	0,5	0,5
	інформативна	-	1	-	-
5	Музичне мистецтво	1	1	1	1

6	Обр. мистецтво	1	1	1	1
7	Інформатика	-	-	1	1
8	Фізична культура	3	3	3	3
	Разом	22+1	24+1	24+2	24+2

ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА ЧАСТИНА

Курси за вибором				
Гранично-допустиме навант.	20	22	23	23
Всього фінансується	23	25	26	26

- здійснено розподіл навчального навантаження на тиждень;
- визначено гранично допустиме тижневе навантаження учнів, що забезпечує реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 зі змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688.

Інтегровано вивчається навчальний предмет «Я досліджую світ». На розширення спектра пізнання дитини, формування цілісного сприйняття світу спрямована варіативна складова навчального плану, введено додаткову годину для вивчення мовно –літературної та математичної освітньої галузі .

Варіативна складова навчального плану спрямована на підсилення предметів інваріантної складової.

Зміст предметів, які вивчаються в початковій школі, закладений в переліку навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти І ступеня (затверджених наказом МОН від 29.05.2015 № 584).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 1 класі -35хвилин, 2 – 4 класах – 40 хвилин.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

2. Очікувані результати навчання та формування компетентностей здобувачів освіти

Освітня програма спрямована на реалізацію мети та завдань освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової загальної освіти, що забезпечує формування у молодших школярів ключових компетентностей, які реалізуються через вміння вчитися, здатність логічно міркувати, вміння критично мислити, готовність розв'язувати проблеми із застосуванням досвіду практичної діяльності для вирішення повсякденних задач, вміння працювати в команді тощо. Крім того, навчання в 1 – 4 класах сприятиме виробленню в учнів передумов самостійного пошуку й аналізу інформації, фінансової грамотності та підприємницьких навичок.

Такі ключові компетентності, як вміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й вміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Тому доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних,

операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

3. **Форми організації освітнього процесу**

Відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня педагогічний колектив запроваджує такі форми організації освітнього процесу:

- різні типи уроків:
- екскурсії,
- віртуальні подорожі,
- квести,
- інші форми, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4. **Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою**

У відповідності до Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років.

Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за

бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

5. **Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти**

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Якість проведення навчальних занять оцінюється рівнем сформованості ключових компетентностей учнів, діяльнісним підходом до проведення занять, результатами навчальної роботи через моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

РОЗДІЛ 2

БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

(Впровадження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392).

Програма розроблена відповідно до наказу Міністерства освіти і науки від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня». Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчального плану ;
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

1. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-9-х класів закладів загальної середньої освіти складає 5845 годин/навчальний рік: для 5 класу – 1050 годин/навчальний рік, для 6 класу – 1155 годин/навчальний рік, для 7 класу –

1172,5 годин/навчальний рік, для 8 класу – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9 класу – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Братковицького ЗЗСО I-II ступенів на 2021-2022 рік (5-9 класи)

N з\п	Навчальні Предмети	Кількість годин на тиждень у класах				
		5	6	7	8	9
Кількість учнів по класах		18	20	24	17	16

ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА ЧАСТИНА

1	Українська мова	3.5	3.5	2.5+0.5	2+1	2+1
2	Українська літ.	2+1	2	2	2+0,5	2
3	Англійська мова	3	3	3	3	3
4	Зарубіжна літерат.	2	2+1	2	2	2
5	Математика	4	4	-	-	-
6	Алгебра	-	-	2	2	2
7.	Геометрія	-	-	2	2	2
8	Природознавство	2	-	-	-	-
9	Історія України	1	1	1	1.5	1.5
10	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
11	Правознавство	-	-	-	-	1+0.5
12	Географія	-	2	2	2	1.5
13	Біологія	-	2	2	2	2
14	Хімія	-	-	1.5	2	2
15	Фізика	-	-	2	2	3
16	Музичне мистецтво	1	1	1	1	-
17	Мистецтво	-	-	-	-	1
18	Обр. мистецтво	1	1	1	-	-
19	Трудове навчання	2	2	1	1	1

20	Фізична культура	3	3	3	3	3
21	Основи здоров'я	1	1	1	1	1
22	Інформатика	1	1	1	2	2
Разом		26.5+1	29.5+1	31+0.5	31.5+1,5	33+1.5

ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА ЧАСТИНА

Курси за вибором						
1	Українознавство	1	1	-	-	-
Гранично-допустиме навант.		25,5	28.5	28.5	30	31.5
Всього фінансується		28,5	31.5	31.5	33	34.5

Навчальний план вміщає зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів

Варіативна складова навчальних планів використана на підсилення предметів інваріантної складової – українська мова, українська література, правознавство, зарубіжна література.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів “Фізична культура” та “Основи здоров'я”, а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлена відповідно до Закону України “Про загальну середню освіту” .

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 “Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти” години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Організація освітнього процесу визначається освітньою програмою закладу

освіти (щодо змісту, тривалості і взаємозв'язку навчальних предметів тощо, логічної послідовності їх вивчення, форм організації освітнього процесу), вимогами санітарного законодавства, а також наказом МОН від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.03.2002 за № 229/6517, щодо наповнюваності груп.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

2. **Очікувані результати навчання учнів** подані в рамках навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджені наказами МОН України (затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407).

Перелік навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ з\п	Назва навчальної програми
1	Українська мова
2	Українська література
3	Біологія
4	Всесвітня історія
5	Географія
6	Зарубіжна література

7	Інформатика
8	Історія України
9	Математика
10	Мистецтво
11	Основи здоров'я
12	Природознавство
13	Трудове навчання
14	Фізика
15	Фізична культура
16	Хімія
17	Іноземні мови (англійська)

Результати навчання повинні зробити внесок у формування ключових компетентностей учнів:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та</p>

		<p>лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою</p>

	компетентність	<p>інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та</p>

	цифрова компетентність	<p>складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та</p>

		<p>точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою</p>

	самовираження у сфері культури	<p>думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Педагогічний колектив приділятиме значну увагу організації навчання через наскрізні лінії, які є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів, а також соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Реалізація навчання за наскрізними лініями:

Напрямки	Зміст
організація навчального середовища	формування духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
окремі предмети	<ul style="list-style-type: none"> · впровадження інтерактивних методів навчання з використанням компетентнісного підходу (урок-квест, кейс-урок, інтегрований урок, бінарний урок,); · реалізація надпредметних, міжкласних та загальношкільних освітніх проектів; · систематичне проблемне навчання на основі ускладнених міжпредметних та надпредметних тем
факультативні курси	«Словесність», «Російська мова», «Фінансова грамотність», «Етика».
робота в проєктах	«Рівні можливості» «Моральний вчинок» «На шляху до Європи» тощо
позакласна навчальна робота	організація тематичних днів та тижнів, пізнавальні квести, флешмоби інші заходи

Зміст наскрізних ліній:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

<i>Здоров'я і безпека</i>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<i>Підприємливість і фінансова грамотність</i>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

3. Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

Основними формами організації освітнього процесу вважати різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу є екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу уточнюються та розширюються у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

4. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

РОЗДІЛ 3.

Освітня програма для дітей з особливими освітніми потребами

1.Інклюзивне навчання

На виконання абзацу двадцять другого частини першої статті 64 Закону України «Про освіту», з метою впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 р. № 607, на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН №693 від 26.06.2018, організовано інклюзивне навчання.

У Освітній програмі застосовуємо таке тлумачення термінів, яке зазначає Закон України «Про освіту»:

- особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту;
- інклюзивне навчання - система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами організовується у 2 класі зі супроводом асистента-вчителя, у 7 класі без супроводу асистента-вчителя (заява матері, протокол засідання групи супроводу).

Усі класи організовані відповідно до «Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.08.2011 № 872 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ вад 09.08.2017 № 588 та іншими нормативно-правовими документами.

Метою інклюзивного навчання є реалізація права дітей з особливими освітніми потребами на освіту, їх соціалізація та інтеграція у суспільство, залучення сім'ї до участі в освітньому процесі.

Основними завданнями інклюзивного навчання є:

- здобуття дітьми з особливими освітніми потребами освіти відповідного рівня у

середовищі здорових однолітків відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти;

- забезпечення різнобічного розвитку дітей, реалізація їх здібностей;
- створення інклюзивного освітнього середовища (сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей);
- розумне пристосування - запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами;
- створення позитивного мікроклімату у закладі з інклюзивним навчанням, формування активного міжособистісного спілкування дітей з особливими освітніми потребами з іншими учнями;
- забезпечення диференційованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- надання консультативної допомоги сім'ям, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, залучення батьків до розроблення індивідуальної програми розвитку.

З метою підвищення ефективності навчального процесу запроваджено корекційно-розвиткова складова Індивідуальної програми розвитку кожної дитини.

Освітня програма адаптована на основі Типової освітньої програми початкової освіти спеціалізованих закладів загальної середньої освіти для дітей із затримкою психічного розвитку до закінчення школи I ступеня.

Індивідуальний навчальний план

Грех Юлії Юріївни

учениці 2 класу

Братковицького ЗЗСО І-ІІ ступенів на 2021-2022 навчальний рік

(Складений на основі Типового навчального плану початкової школи з українською мовою та Типового навчального плану початкової школи для дітей із затримкою психічного розвитку з навчанням українською мовою від 26.07.2018 р. № 814)

Основні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 2 класі
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова та читання	5
	Іноземна мова	3
Математика	Математика	3+1
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська й історична	Я досліджую світ:	
	мовно-літературна	2
	математична	1
	природнича	2
	технологічна	1
	Соціальна і	0,5
	здоров'язбережувальна	0,5
громадянська та історична	1	
Мистецтво	Мистецтво/ музичне мистецтво	1
	Образотворче мистецтво	1
	Інформатика	
Фізична культура	Фізична культура	3
Усього		24+1
Корекційно-розвиткові	Корекція розвитку	2

заняття		
Курси за вибором	Курси за вибором	
Гранично допустиме тижневе навантаження		22
Сумарна кількість навчальних годин інваріативної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		25

Учениця 7 класу Стасів Юстина навчається в інклюзивному класі без супроводу асистента-вчителя, згідно заяви матері та протоколу засідання команди психолога – педагогічного супроводу(протокол №1 від 27.08.2021р.). Відповідно даного протоколу учениця навчається за Типовою навчальною програмою для закладів загальної середньої освіти.

2. Організація індивідуального навчання для дитини з особливими освітніми потребами у 4 класі

Освітня програма береться за основу при створенні індивідуального навчального плану для дітей ООП.

Типова освітня програма початкової освіти спеціальних закладів ЗЗСО для учнів 4 класу для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 29.01.2021 року № 121

Індивідуальне навчання для дитини з особливими освітніми потребами у 4 класі організовано на підставі ст.19 Закону України «Про освіту», відповідно до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12 січня 2016 року №8 (у редакції наказу МОН України від 10 липня 2019 року N 955), довідки ЛКК від 25.08.2021р. №115 ,

заяви матері, з метою реалізації права дитини з особливими освітніми потребами на освіту, щодо якої може запроваджуватися індивідуальна форма навчання, а також щодо якої неможливо забезпечити освітній процес у ЗЗСО

Освітня програма індивідуального навчання визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчального плану для дітей з інтелектуальними порушеннями відповідно Державному стандарту початкової освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688);
- очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти;
- пропонований зміст навчальних предметів та перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів, навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Індивідуальний навчальний план учня з особливими освітніми потребами складений на основі Базового навчального плану для спеціальних закладів (класів) загальної середньої освіти з українською мовою навчання дітей з особливими освітніми потребами Типової освітньої програми початкової освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 02.07.2019 №917, відповідно Державному стандарту початкової освіти, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688)

Індивідуальний навчальний план на 2021-2022 н.р.
учня 4 класу Братковицького ЗЗСО І-ІІст.
Орната Андрія Тарасовича

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
Мовно-літературна	Укр. мова	4
Математична	Математика	2
Природнича	Я досліджую світ	1
Соціальна і здоров'язбережувальна		
Громадянська та історична		
Технологічна	Трудове навчання	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	1
Корекційно-розвиткова робота	Корекція розвитку	1
Усього:		10

Інваріантна складова навчального плану для дитини з особливими освітніми потребами включає години корекційно-розвиткових занять, спрямованих на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учня, а саме – корекційно-розвиткові заняття для дітей з інтелектуальними порушеннями, які мають розлади аутичного спектра. Мета занять – психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень у дитини з розладами аутичного спектра. Напрями корекційно-розвиткової роботи та завдання сприяють досягненню мети:

- Розвиток психомоторики (гармонізувати психофізіологічний статус; збагачувати руховий репертуар; тренувати психомоторні функції та властивості (координованість, статична і динамічна рівновага, спритність, витривалість).
- Сенсорний розвиток, сенсорна інтеграція (розвивати моторну імітацію, збагачувати чуттєвий досвід, формувати полісенсорне сприймання, коригувати сенсорну гіперчутливість, розвивати відчуття ритму, (структурування середовища і діяльності), розвивати дрібну моторику та зорово-моторну координацію).

– Соціально-комунікативний розвиток (розвивати здатність виконувати соціальні норми та правила поведінки, підпорядковуватися інструкціям, формувати комунікативні вміння, у тому числі невербальні, стимулювати розвиток мовлення (активний та пасивний словниковий запас), формувати соціально-побутові навички).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учня до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувача освіти до навчання, дитина набуває досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи індивідуального заняття, екскурсії, віртуальні подорожі, які вчитель організує у межах заняття.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

